

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Šurešová

JOS. V. SLÁDEK:

FIALKY KVETOU NA JARĚ.

Fialky kvetou na jare a v podzim kvete vres...

A děvčátko je plný svět a kvetou jako mák...

Tě dal bych upsat statku půl, a mnohý bílý gróš...

Neb z jara kvetou fialky a v podzim kvete vres...

JABLON.

Zazpíval si v širém poli na jabloni pták...

Ani jsem se nenadala dříve, co je žal, nezarmoutil zazpíváním...

A když odletl, nebyl jeden, ale spolu dva...

Kdož pak na to vzpomene si v širém světě ticho...

ZASE MÁJ.

Zase se nám dostavil máj — krásný, ba nejkrásnější ze všech měsíců...

Pak budou všechny národy moji opět zase jako dříve oslavovat příchod tohoto krásného měsíce máje...

Katolickým "Včelkám" přispěla p. Ottilie Reymanová z Emerson, Nebr., částkou \$1.00.

JISKRY.

Největším nepřitelem člověka je ten, kdo omlouvá stále jeho chyby a jemu říká, že jest dobrým...

Jsou lidé, kteří se jen z toho radují, co sami vykonají, když však totéž jiný vykoná, tu jsou plni hořkosti a nevidí v tom ničeho dobrého...

Cisár Theodosio vydal rozkaz, že nesmí býti nikdo trestán, kdo by ho pomlouval. Rozkaz ten odůvodnil takto: "Kdo mne pomlouvá, aby mne zlehčil, tomu se usměji; kdo mne pomlouvá, poněvadž je sám špatný, tomu odpouštím; kdo mne pomlouvá, že se na mne rozkládá, toho polituji, a kdo mne pomlouvá a pravdu mluví, tomu poděkuji!"

Ať každý člověk pracuje a pracuje v nejvyšším oboru, jehož bytost jeho je schopna, pak umře s vědomím, že učinil se byl.

V. Mrstík:

FRAGMENTY.

(Z knihy Zlatá tá.)

Vzpomínání.

Ve vzpomínkách každý člověk stává se básníkem. Proto jsou tak milí lidé, kteří v hovoru uchvátí se dají svou i cizí vzpomínkou...

Večer.

Když jsme tak seděli jednou v přítmi před společným nám okénkem, v tichu černé hodinky "slavily" venku zvony. Nedalo mi abych nevyšel. Bože milý! Jaký to byl hlas!

Noč.

Když souzila nás starost o vzdálené, v nemoci a boji sklíčené, za dne i ve sněh. Hrozně to bylo chvilí. Už ležel každý na svém, otec také ulehl a v tom někdo "buh, buh," na dvěře.

Hody.

Stál jsem tak před domem a díval se na točící se párky kolem máje. Stmívalo se už. Soumrak pohltil všechny tmavější barvy a zbývaly už jen živé a bílé.

né" umění, které má sprchou slov nedovede říci tolik, co plesnivý ten stařeč jediným otevřením bezzubých úst.

Horlivá čtenářka, Emerson, Nebraska. — (Dokončení.) Z druhé strany proti nám jel automobil. Měla jsem radost, že jede také do Sioux City a že zažije takový sport jako my. V polou té nejšpatnější cestě se potkal s našim autem a jako na povel zůstal soféř oba státi. Chvilku spolu rozprávěli a v době, kdy my jsme docházeli, první auto spustil a ujel. Jede do Sioux City? ptám se soféřa. Ó no, jen semhle k sousedům. Škoda, měla jsem radost, přála bych mu ten sport. I náš soféř sedl a že pojedě dále. Ale auto jako přikováno ne a ne s místa. Zase trubl — nezbyvalo nám nic jiného, než zase tlačit. Kdyby aspoň to auto nebylo tak tvrdohlavé a jeho, když tedy tlačíme — pravila jsem. Zadní kola zase narovala a bylo to horší, než v té závěži sněhu. Tahali jsme a zase mudrovali, jak auto vytáhnout. Ale ať jsme dělali to neb ono, auto že nepojede. Byli jsme již unaveni a vzdávali jsme se naděje, že se ten den domů dostaneme. Nejspíše že auto zde musíme nechat a budeme muset si jít hledat někam nocech. Anebo musíme spát v autu na cestě — rokovala jsem. No, zkusíme to ještě jednou tlačit a pak-li auto nepojede, musíme požádati o pomoc. Pomysleli, že snad musíme ztráviti noc mimo domov, vřilo do nás novou sílu. Opřeli jsme se o auto, to vyskočilo a pelášilo až na nejbližší vršek, kde zastavilo a čekalo až dojdeme. Vsedli jsme si pohodlně a auto sňhlo, že již tlačit nebudeme — napadněli mi ještě jednou strajkovat. Nejhorší cestu jsme měli za sebou, tak že jsme se šťastně dostali zpátky do Emerson. Tam jsme minuli učinili zastávku a dáti si zmrzlínu pro zahřátí. Ačkoliv jsme byli zabalení v kožešiny, zimou nám zuby drkotali. Veslí jsme do lékárny, v které jsme byli již dříve a tam k naší radosti spatřili jsme již člověka jiného, který nás s ochotou obsloužil. Usedli jsme ke stolků a poručili si zmrzlínu s čokoládou a banány. Byla znamenitá. Náš soféř, aby ukázal, jak galantní jest, nabídl nám candy, že prý to jest bujčec — dobré — totiž jisti zmrzlínu a přikusovati candy. My se nenechali mnoho nutiti a pak potřebujeme jsme posilnění po takové nůvaze. Když byli jsme hotoví k odchodu, nabízel nám soféř candy, které mu zbyly. Byly nadivné a proto se jich chtěl zbavit, by si neumazal kapsy. Jen si je vemte, jsou dosti tvrdé, nerozmačkají se, mluvli k nám. Zkusim, jak jsou tvrdé, odpověděla jsem a již jednou jsem v prstech zmačkala. V tom propukli všichni v hluký smích a pozornost všech obrátila se k našemu stolu. Já držela candy v ruce a obsah její rozléval se mi po ruce. Když viděla jsem, co se stalo, vstřčila jsem rychle ruku pod stůl, aby mě nikdo neviděl. Premýšlela jsem, co bych s tím měla učiniti. Kapesník jsem ztratila, tak nezbyvalo nic jiného, než-li ruku olizati. Pojednou spatřila jsem na stolků papírový ubroušek a s radostí jsem ho popadla a ruku si očistila. Pak ale již jsem candy nechtěla vidět. Nastoupili jsme cestu k domovu, kamž jsme šťastně došli. Když přijela jsem domů, divili se, jak brzy jsme se vrátili. Nejstarší deerska měla právě na stole připravený oběd, do kterého jsem se s chutí pustila. Vyprávěla jsem jim, co jsme na cestě zažili a že zitra pojedeme zase — ale ne s autem, nýbrž vlakem. Já myslím, že zitra zneškáté vlak a marně se namáháte se do Sioux City dostat, pravil muž. Třetí den jsme si pospíšili v čas na vlak a ten konečně nás tam dopravil beze všech nehod. Město toto se mi omloho nelíbilo. Omaha jest mnohem krásnější a proto vy, kteří tam bydlíte, můžete být hrdí na tak čistotné a krásné město. Zaslám příspěvek též katolickým "Včelkám".

Čtená přítelkyň! Díky za příspěvek, který na příslušné místo odevzdám a zároveň vás snažně žádám, byste nyní častěji mezi námi dopisem zavítala a sdělila nám něco o úspěchu, s jakým setkáváte se při pěstování drůbeže. V zahradě a i v jiných obozech; látky k zajímavému dopisu naleznete si zajisté dosti, začete se srdečným pozdravem přijmeme již předem dík — Pořadatelka.

Čtená přítelkyň! Jděte raději k tomu, co vám dá radost, a ne k tomu, co vám dá starost. Jest mi však líto, že nám nemohu stoček obrázku otisk zhotoviti a sice pro nedostatek času a pak vysokou cenu, kterou za ně teď čítají a bez obrázků překládají dostatečného významu pro naše čtenáře. Jest jednou vám děkuje a srdečně vás zdraví a těší se na další vaše dopisy Pořadatelka.

Čtenářka z Omahy. — Milá pořadatelko! Dovolte mi zase zavítat do kruhu dopisovatelek, neb jsem k tomu vyzývá pan Dočekal z Robstown, Texas. Váženy pane, nevím, zdali bych měla psáti o otázce tak hluboké a rozsáhlé jako je otázka "Jak zameziti válku?" poněvadž pánové světa obvykle říknou, že má žena dlouhé vlasy a krátký rozum, avšak doufám, že pan Dočekal nebude tak souditi, jelikož píse do naší "Ž. H." a za těchto okolností proto dovoluji sobě jeho otázku zodpovídati tak, jak jí můj rozum chápe a jak já pobližím na válku. Prve, nežli budu pojednávat proč by nemělo být války, je nutno podotknouti, že nynější válka byla nutnou, ku zchránění lidstva a demokracie, a zbavení se neustále hrozícího únečného militarismu, a musí se v této válce pokračovati, dokud Němce nebude tak pokořen, že sám uzná, že má dost a že válečný ideál "Já kaiser, vládce na zemi", musí býti poslán někam, kde by byl neškodným, po případě na ostrov sv. Heleny, odkud by nebylo návratu. Neb s ním naložiti jako to činivali pioněři na západě (Dead Indian is Good Indian).

Pro budoucí časy, dle mého pochopení, válka se může zameziti po případě všestranným vzděláním mass lidu, by každá jednotka národa byla schopna souditi mezi zlým a dobrým. Jedna škola a jeden národ v každé zemi! Základ protimilitarismu je ve škole mateřské a po hrozně této válce odzbrojení všech národů a založení pro nucený mír u všech národů. A konečně, žena po válce dostoupí širšího pojmu o politickém hospodářství, a nabude mnohých zkušeností a vědomostí, tak že se jí bude nutno počítati, poněvadž

A. J. Drobašová, Detroit, Mich., 27. dubna, 1918. — Čtená pani pořadatelko a milé čtenářko! Tak nyní právě končí kampaň v zájmu upisování bondu třetí půtky svobody a vím, že každý má radost nad tím, co se peněz seslo a dokonce já! Když zdejší časopis oznámil, že již druhý den bylo sebráno daleko více, než je každému státu určeno, tak jsem měla jakovou radost, že jsem již chtěla napsat Strýci Samovi dopis a v něm mu říci, aby takové půtky dělal stále, i až vojna skončí. Tak jsem chtěla napsat, na jaký účel měl by peníze ukládat a byl by to právě tak důležitý účel, jak jest nyní — ba větš. Při tom však jsem si pomyslela, kde že asi Strýček Sam jest, aby mohl tu moji touhu vyslechnout, kde bych mohla tu dobrou americkou duši, když je nyní tolik pilno, nalézt, neboť ten veliký americký duch je po celém světě rozptýlený. A tu ve své mysli jsem přesvědčena o tom, že celý svět jde s námi a my s celým světem (ovšem mimo kajera) a ty, již s ním a pro něho bojují, neboť ti jsou, podle mého úsudku, tak nevědomí a maličci, že jsou spíše k politování; vždyť nevědí, co činí, a vědli, pak jistě si nemohou z toho pekla pomoci. Kajr za celý ten čas připravil již peklo a hrůzu ve své říši nechal bujet. Nyní vám sdělím, co vím z českých zdejších kruhů. Jsem přesvědčena, že zde Češi již i a jsem také na ně jak náleží pyšna, ačkoliv jsem se ještě s nikým z nich osobně nepotkala. V měsíci prosinci roku 1917 anglický časopis přinesl článek, v němž velikou pohanu na český národ vrhal — že totiž jsou kajra nástrojem a že bude hodně mezi nimi zrádci vůči této zemi. Oh, jak se ještě dnes cítím a jak asi všem Čechům, kteří tehdy článek ten četli, srdce zabolělo! Mně bylo tak, že jsem řekla — Bože, toť už je všechna naše práce marna, bojovat za pravdu a vysvobodit se z tohoto lživého utrhaní tovaryšů kajzerových, neboť ten vždy svoje pochopy proti nám vydržoval. A co jsem tak přemýšlela, kam bych ten svůj nesmírný bol v srdci svém ukryla, v tom asi třetí den ve stejné časopise vyskytl se dopis pana Vae. Malec, který se tak důrazně ozval a podal důkazy, že Češi jsou této zemi věrnými a že již po celá století bojují proti habsbursko-prusáckému násilí. Ó, jak se mi tenkrát ulehčilo, že se pisatel článku toho svého národa tak důrazně zastal. Pak byla jsem též přesvědčena, že je to asi můj kraj, neboť znávala jsem ve škole děti Malecovi v Katovicích a ježto sama se všemožně po celý svůj život snažim, bych pomohla to černé utrhané dílo prusáckých pochopů odhazovat, nužete si tudíž pomyslit, jakou jsem pocítila radost z toho, že pan Malec všech Čechů se zastal! Jistá dáma poslala mně též magazin, "Světové slovo", vydávaný v New Yorku a v němž byla téměř celá historie českého národa vypsána a to tak pravdivě, že, kdo dílo to četl, musel býti přesvědčen o utřpení a snahách proboreného naseho národa. Ona jistá dáma poslala mně ono číslo v domněnce, že si zajisté ráda zmíněné líčení ději přečtu, ježto svoji národnost tolik miluji. Pochopuji nyní, že to byla moje zábrava čísti české dějiny a proto také nyní mám zbraň proti nepříteli. — Také vám musím sděliti, jak jsem si příjemně zmačkala. Náhodou meskala u mě návštěvou moje přítelkyň a tu, učtivě přijemnou vůni, téměř vzájemně si povídáme — to asi někdo v blízkosti kouří zde vonný doutník a při tom přítelkyň dokládá — nejspíše domovník na chodbě si počutává, neboť často obdrží od domácího drahý doutník. Mně pak to připadalo, jako by ten dobrý muž stál za dveřmi a libovonným dým pustil nám do pokoje klíčovým otvorem. Jdu tedy, abych se přesvědčila vlastně, co záhady té je původce! Otevřu dvěře, ale tam nikoho nebylo. Pátrám tedy dále, když v tom spojorují malý mráček kouře v kuchyni; vesla jsem i do kuchyně v domnění, že tam onu záhadnou osobu spatřím kouřiti. A skutečně jsem příčinu toho vmařala a sice pívodecem všeho byl můj zamulovaný — modrý houček! A abych svoji přítelkyňi záhadu objasnila, vezmu tedy krabici a ukazuji jí, co to vlastně tak líbezně vonělo. Na to ona praví — nu, a co to je? Něco takového posud jsem neviděla. Vyhlíží to jako

peří a ještě něco. Sdělují jí tedy — toto jsou pampelišky a toto zde bezový květ; tak že pampelišky asi sloužily jako tabák, kdežto bezový květ působil onu vůni. Když totiž přítelkyň přišla, nevzpomněla jsem, že jsem před tím dala vařit pampelišky a k nim přidala trochu toho bezového květu; odvar z květu otevírá póry a z pampelišek odvar čistí krev. V hrnku varem se voda vypařila, tak že se potom pampelišky s jedné strany pařily a z druhé se začaly pomaloučku připalovat a že v kamech nebyl veliký ohně, tak to začalo kouřit jako z dýmky. Obě jsme potom myslely, kdyby nyní něco takového měli naši hoši-vojínové v zákopec, že by to mohli kouřit. Však že ona ani já jsme dýmky neměly, tak jsme to nemohly, zdá-li by se to osvědčilo, zkoušit. Bez dýmky tedy jsem si svůj přibytěk libovonně zakouřila. — Podám též malou svoji vzpomínku na Denver, kde bydlí p. Herianová a že odebrá "Pokrok"; zajisté můj pozdrav vyřídí i p. Fialové a p. Maganusové, jakož i ostatním pracovnicím pro Červený kříž. Vy tam ani nevíte, jaký máte požitek z toho krásného zdravého vzduchu a z té výtečné vody, čehož my zde na výhledě postrádáme. — Pokud se týče čistoty na zdejších ulicích, to jest k nepopsání a něco krásného; vše jako sklo a což ty boulevardy; jež jsou uprostřed plny krásných květů. Domy jsou za letní doby přímo v zeleni zahájeny. — Právě zde večera skončila stávka zřízená u pouličních káráč; káry nejezdily den a půl, však velký americký duch svoji dobrou vůli neztratil a celé řady automobilů jezdily, lid sbíraly a na místa dovážely, tak aby se v práci mohlo všude pokračovat. Byla jsem nadšena výsledkem, jak totiž vše svorně skončilo a káry opět jezdí; ovšem dohra toho bude asi ve Washingtonu projednána. Nyní by se zvláště mělo lidé, abychom se politických nerozumění, neboť vše jest soustředěno, aby byla válka vyhrána. Všude naláza se v rukou nejlepších mužů a tak jistě zvítězíme. Doufám, že nyní bude zase více dopisů v "Hlide". Já mám tolik práce, přece ale ráda česam mezi vás zavítám dopisem a myslím, že by měla každá čtenářka tak se zachovávat!

Čtená přítelkyň! Jděte raději k tomu, co vám dá radost, a ne k tomu, co vám dá starost. Jest mi však líto, že nám nemohu stoček obrázku otisk zhotoviti a sice pro nedostatek času a pak vysokou cenu, kterou za ně teď čítají a bez obrázků překládají dostatečného významu pro naše čtenáře. Jest jednou vám děkuje a srdečně vás zdraví a těší se na další vaše dopisy Pořadatelka.

ona je roditelkou budoucího pokolení a schopnou výchovou těchto v zájmu stálého míru nebude možno jednotlivcům u kornidla vlády možno vyvolati válku, na pouhé zavolání! Jsem jista, že schopní muži budoucího pokolení, až budou čísti historii tohoto strašného zápasu, že se přidruží k rozumným ženám, matkám a že všechna nedorozumění mezi národy budou vyřizována cestou smírnou před tribunálem světovým. Docením světové demokracie a vzděláním mass lidu a výchovou v zájmu lidskosti, váleční psi budou pak se moci více o kosti přáti. Pane Dočekale, máte pravdu, když říkáte, že se u nás musí vše odlančovati ať už je to pro jakýkoliv účel. Když už ta naše mladá i stará mládež musí tančiti, nechtí to je pouze v taneční zábavě. Zde v Omaze je česká obzavková odbočka Červeného Kříže; tato pořádala večerku na oslavu dohotovení 10000 kusů obzavků, a při tom se též tančilo. Mně to připadá, jako by neměli ani koušek soucitu! — Pouhé pomýšlení na co ty obzavky budou používány, zapudilo by veskeré veselí v každém člověku, jenž má jen trochu soucitu s raněnými vojny. — Obvyčné pedagogické večírky jsou pořádaný k vůli slávomamu některé osoby, bez ohledu na účel! Mne obzavkové a nemocenské zásoby pro vojsko spíše pohnou k slzám; poněvadž vím, že některý ubohý matky syn zakašou strašná žunka pod tímto obzavky aneb nemocenským oděvem a vsikutku jest to příliš nelidské se z bolesti jiných radovati, a zvláště v této pro nás všechny tak smutné době, kde krev teče proudem. Pane Dočekale, pište více do Ženské Hlídky, zajistě, že máte-li nějaké dotazy, že my ženy vám je odpovíme dle nejlepšího pochopení. — Milá pořadatelko, doufám, že se na mne nebudete hořit pro tento dlouhý dopis, pak-li jej uvěříte, slibuji, že přístě moje dopisy poněkud omezzím. Přála bych sobě, by naše české ženy braly více podílu v dopisování, třeba že máme té válečné práce mnoho. Já sama též dosti jí konám a přece ještě mně zbývá časa na dopisování. Čtená přítelkyň! Jen nemějte žádné starosti, že dopis váš nebudě uveřejněn, neboť jak pozoruji, pohlížíte na situaci v této pohnuté době dosti správně a pojednání vaše může býti pohutkou mnohým našim krajančkám v ohledu dopisování do naší "státě". Srdečně vás zdraví a bude se těšiti na další vaše dopisy Pořadatelka.

Polevka s rýžovými jaterničkami. Rýžové jaterničky připravují se následovně: Vezmi studenou, měkce uvařenou rýži a smějej jí stejným dílem s pečným, jemně ušekaným telecím masem; přidej jedno vejce, osol dle chuti, nasej jej na oplatky a stájej v malické jaterničky. Tyto obal ve vejci a v ustrouhané housce a pak usmaž v rozpaleném másle. Přinášej se na stůl zvláště a podávají k hovězí polévce. Vepřové stviky. Z vepřového masa uvařou se tenké řízky; čím tenší, tím lépe. Tyto se osolí a nechají ložet, kde by příliš nesechly. Nyní rozstrouhají se dvě žemle a utřou dvě sarděle s kouskem másla nebo sádla, dvě na tvrdo vařené se sardelím utřené vajíčka, přida se trochu majoránky, trochu květin, citronové kůry a trochu strouhané cibule. Osol se dle chuti a je-li při ruce ledvinka, zaludky neb srděčka z drůbeže, rozkrájej se to uvařené na drobné a přida k směsi; nutno to však není. Ze všeho udělá se tuhá nádivka a přikládá se na řízky; tyto se zavinou, povážou nití a dají na zažloutlou zpěnou cibuli dusit. Hotovy jsou za hodinu. Takto připravené pokrmy se hodí dobře pro hosty. Praní světlé bavlněných satů. Světlé bavlněné saty, ať již vlněné, kartonové či satinové, třeba i něčných barev, vyperou se nejlépe v sešedím, kyselém mléce, s něhož však musí býti smetana nálezitě sebrána, aby nezstaly na látce masné skvrny. Mléko rozdělí se na dvě poloviny; je-li látka více zaspínána, musí býti před praním natřena žlučovým mýdlem, načež pere se důkladně v jedné polovině mléka a pak vymáchá v druhé. Potom se látka v čistě vodě vymáchá ještě jednou a za vlněka vyždolí.